

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu wyborczego A.K.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.,

**wyraża opinię, że zarzuty protestu są zasadne, ale stwierdzone
naruszenie art. 3 ust. 4 i 5 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o
szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z
możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz.
979) nie miało wpływu na wynik wyboru.**

UZASADNIENIE

Pismem z 15 lipca 2020 r. A.K. złożył protest przeciwko wyborowi
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając dwukrotne uniemożliwienie mu
udziału w głosowaniu korespondencyjnym oraz wnosząc o unieważnienie wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty protestu są zasadne, lecz stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyboru.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), określa ona zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W zakresie nieuregulowanym w tej ustawie zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Natomiast zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zarzutów protestu może być 1) popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, 2) naruszenie przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.).

Ponieważ przepis art. 82 § 1 k.wyb. w odniesieniu do protestów wnoszonych przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP w 2020 r. jest stosowany „odpowiednio” (art. 1 ust. 2 u.wyb.2020), nie budzi wątpliwości, że zarzuty protestu mogą obejmować również naruszenie tych przepisów u.wyb.2020, dotyczących „głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów”, które regulują te zagadnienia w sposób szczególny wobec k.wyb.

Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu (art. 323 § 1 k.wyb.). Opinia powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów (art. 323 § 2 k.wyb.).

Wnoszący protest jest ujęty w spisie wyborców w T. Jak wynika z przedłożonych przez wnoszącego protest dowodów, 16 czerwca 2020 r. przesłał on zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego dla osób głosujących w Polsce do Urzędu Miasta w T., wskazując, że pakiet wyborczy ma zostać doręczony pod wskazany adres do O.. Według stanowiska Komisarza Wyborczego, adres wskazany przez wnoszącego protest, na który miał być wysłany pakiet wyborczy nie był adresem z obszaru gminy, w której wyborca jest wpisany do spisu wyborców (czyli gminy T.), co uniemożliwiło uwzględnienie wniosku wnoszącego protest.

Stanowisko organu wyborczego, zakładające, że pakiet wyborczy może zostać wysłany jedynie na adres znajdujący się na obszarze gminy, w której zgłaszający zamiar głosowania korespondencyjnego został ujęty w spisie wyborców, jest nietrafne. W przypadku głosowania korespondencyjnego zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 u.wyb.2020 zamiar takiego głosowania w kraju wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu za pośrednictwem urzędu gminy, w której jest wpisany do spisu wyborców, do 12 dnia przed dniem wyborów, a wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych – do 5 dnia przed dniem wyborów. Stosownie do art. 3 ust. 4 u.wyb.2020 zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego, powinno zawierać m.in. wskazanie adresu, na który ma być wysłany pakiet wyborczy. Przepis ten nie wprowadza żadnych ograniczeń co do tego, na jaki adres ma być wysłany pakiet wyborczy. Jedynie z art. 1 ust. 1 u.wyb.2020 wynika, że musi to być adres w kraju, skoro dla wyborców przebywających za granicą został przewidziany odrębny tryb (art. 3 ust. 1 pkt 2 u.wyb.2020). Do innego wniosku nie prowadzi treść art. 8 ust. 2 pkt 1 u.wyb.2020, stanowiącego, że wyborca głosujący korespondencyjnie w kraju wrzuca kopertę zwrotną do znajdującej się na terenie gminy – w której zlokalizowana jest obwodowa komisja wyborcza właściwa dla danego wyborcy – nadawczej skrzynki pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe. Przepis ten reguluje jedynie sposób oddawania głosu, a nie doręczenia wyborcy pakietu wyborczego. Podobnie art. 5 ust. 4 u.wyb.2020, przewidujący uprawnienie wyborcy

do osobistego odbioru pakietu wyborczego w urzędzie gminy, nie przesądza o tym, na jaki adres pakiet ma zostać wyborcy przesłany.

Wnoszący protest był więc uprawniony do wskazania w zgłoszeniu zamiaru głosowania korespondencyjnego adresu, na jaki miał zostać doręczony pakiet wyborczy, znajdującego się poza obszarem gminy, w której był umieszczony w spisie wyborców. W tym kontekście pozostałe zarzuty protestu, dotyczące kwestii technicznych – korespondencji z organami wyborczymi tracą na znaczeniu. Zarzuty protestu, wskazujące na naruszenie art. 3 ust. 4 i 5 ust. 1 u.wyb.2020 są bowiem zasadne.

Stwierdzone naruszenia nie miały jednak wpływu na wynik wyboru. Nie można bowiem stwierdzić, aby miały one niejako „systemowy” charakter i odnosiły się do większej liczby przypadków. A.K. ani nie przedstawił, ani nie wskazał żadnych dowodów, aby owe nieprawidłowości miały szerszą skalę i w jakikolwiek sposób wpłynęły na wadliwe ustalenie wyników wyboru.

Z tego względu, Sąd Najwyższy na podstawie oraz art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł, jak w sentencji.